

ISTORI KITA

JOUW FAMILIEGESCHIEDENIS

*Leidraad voor het vastleggen van ((jeugd)
herinneringen uit voormalig Nederlands-Indië*

AERIAL MEDIA COMPANY

© 2016 Simone Berger

© 2016 Nederlandstalige uitgave: Aerial Media Company bv, Tiel

Aerial Media Company bv.

Postbus 6088

4000 HB Tiel

© Alle rechten voorbehouden.

Introductie:

Dit is het uitprintbare vragenlijstboek dat de lezer van *Istori Kita – Jouw Familiegesciedenis* kan gebruiken om antwoorden op te schrijven. Het volgt de volgorde van het boek *Istori Kita – Jouw familiegesciedenis*.

De vragen zijn in deze lijst doorlopend genummerd zodat de antwoorden de nummering kunnen volgen. Achteraan zijn nog een aantal notitie-pagina's toegevoegd. Je kunt natuurlijk ook een schrift of schrijfblok gebruiken om de antwoorden op te schrijven of illustraties/foto's in te plakken.

In het boek *Istori Kita – Jouw Familiegesciedenis* staan op pagina 14 en 15 tips en voorgestelde werkwijze. Lees dit aandachtig voordat je begint.

Ik wens jullie een boeiende reis!

Simone Berger

---

* Raadpleeg de topografische kaarten achterin het boek en voor Java pagina 132 t/m 137.

** Raadpleeg de bijlage in het boek om jouw stamboom in te vullen.

HET GEZINSLEVEN

1. Wat was de volledige naam van je vader, zijn geboortedatum en geboorteplaats?*
2. Wat was zijn beroep?
3. Hoe herinner jij je jouw vader? Wat voor karakter had hij?
4. Wat was de volledige naam van je moeder, haar geboortedatum en geboorteplaats?*
5. Had zij naast de zorg voor het gezin nog andere bezigheden of een baan?
6. Hoe herinner jij je jouw moeder? Wat voor karakter had zij?
7. Waar ben je geboren? Thuis of in het ziekenhuis? (Welk ziekenhuis?)*
8. Wat zijn de namen en geboortedata van je broers en/of zussen?
9. Hadden je ouders een gezamenlijke hobby?
10. Wat deden jouw ouders graag met het gezin?
11. Met wie van het gezin trok je veel op?
12. Welke dagelijkse rituelen herinner jij je? Heb je die overgenomen?
13. Woonden jouw opa en oma of andere familieleden bij jullie in huis of in de buurt?
14. Waren er familieleden waar je een speciale band mee had?
15. Lijk je op een familielid?
16. Kun je mij helpen onze familiestamboom in te vullen?***

DE PRILSTE JEUGDHERINNERINGEN

17. Wat is je mooiste jeugdherinnering? Was het iets ontroerends, ondeugends of iets volkomen onverwachts? Misschien was het een bepaald verhaal dat telkens weer opnieuw werd verteld door je vader of moeder of een voorval dat indruk op je heeft gemaakt. Heb je een foto van die gebeurtenis?
18. Wat is je allereerste herinnering aan je kinderjaren? Hoe oud was je ongeveer?
19. Wat beschouw je als fijne jeugdherinneringen?
20. Welke geur hoort bij je jeugd?
21. Is er iets in je jeugd gebeurd dat grote indruk op jou heeft gemaakt?

WONEN

22. Kun je het huis beschrijven waar je bent opgegroeid?
23. Waar stond het? Weet je het adres nog? Woonde je in een stad of daarbuiten?
24. Weet je nog hoe het was ingericht?
25. Had het huis buitengalerijen, een platje of terras?
26. Wat voor meubels stonden er? Lieten jouw ouders de houten meubels maken door een meubelmaker?
27. Had je een lievelingsplek in huis?
28. Kan je de *belakang* – achtergeboort van het huis, erf – beschrijven?
29. Waren er klimen fruitbomen? Welke was jouw favoriet?
30. Wat was het uitzicht vanuit het huis?
31. Wat waren de geluiden rond zonsopkomst en zonsondergang?
32. Kwam er een speciale geur uit de tuin als je 's avonds in bed lag?
33. Woonden er nog andere familieleden bij jullie in huis? Woonden die in huis of bijvoorbeeld in een paviljoen naast het huis?
34. Hadden jouw ouders af en toe iemand 'in de kos' (huurders)?
35. Werd jouw vader regelmatig overgeplaatst voor zijn werk?
36. Ben je weleens verhuisd?
37. Ben je weleens bij een *lelang* – vendutie (bij opbod verkopen van huisraad) – geweest?
38. Wat kun je nog meer hierover vertellen?

DE BEDIENDEN

39. Hadden jouw ouders hulp?
40. Wat kun je over de bedienden vertellen?
41. Waar woonden zij? In de bijgebouwen of in hun eigen huis?
42. Hoe was het huishouden bij jouw thuis georganiseerd? Was er een speciale dagindeling?
43. Kun je beschrijven hoe er werd gekookt en gewassen?
44. Hoe zag de *dapoer* (keuken) eruit?
45. Hielp iemand je met *mandi* – baden met behulp van een kom water?
46. Werd je als kind door de *baboe* in een *slendang gegendongd* – in een draagdoek op de heup gedragen?
47. Had je met een van hen een speciale band?
48. Waren het veel familieleden die samenwerkten?
49. Wanneer heb je afscheid van ze moeten nemen?
50. Wat kun je nog meer hierover vertellen?

SLAPEN MET GOELING EN ZONDER INSECTEN

51. Hoe zag jouw slaapkamer eruit?
52. Kun jij je nog de flitspuit herinneren? Of hadden jullie de mortispuit?
53. Waren er 's avonds geuren van bloemen uit de tuin?
54. Was er een 'ritueel' rond kinderbedtijd?
55. Werden er spannende verhalen verteld waardoor je bang werd?
56. Wat kun je hierover nog meer vertellen?

POST EN TELEFONIE

57. Hielden jouw ouders of jijzelf per brief contact met familie en vrienden?
58. Was er een vaste 'schrijftafel' in huis?
59. Werden de brieven die uit Nederland kwamen door jouw ouders voorgelezen?
60. Werden er foto's meegestuurd?
61. Zijn er nog brieven uit die tijd in je bezit?
62. Hadden jullie thuis een telefoon?
63. Welke telefoongesprekken zijn je bijgebleven? Ging dat over een bijzondere gebeurtenis?
64. Wat kun je je nog meer herinneren?

WONEN IN DE STAD, HET DORP, DE BUITENGEWESTEN OF OP DE ONDERNEMING

STADSLEVEN

65. Wat vond je leuk aan het wonen in de stad?
66. Was er een speciale wijk waar je vaak kwam?
67. Ging je lopend of fietsend naar school?
68. Gingen jouw ouders naar de schouwburg, kunstkring of dansen bij de sociëteit?
69. Herinner jij je nog bijzondere gebouwen?
70. Wat kun je nog meer vertellen over het stadsleven?

DORPSLEVEN

71. Hoe zou jij het dorpsleven beschrijven?
72. Woonden er veel familieleden in de buurt?
73. Als het dorp op de Molukken stond, was er dan een *baileo* (ceremoniehuis)?
74. Kan je de functie hiervan beschrijven?
75. Heb je ceremonies bijgewoond in de *baileo*?
76. Wat kun je nog meer vertellen over het dorpsleven?

IN DE BUITENGEWESTEN

- 77. Wat voor scholen waren er?
- 78. Wat voor winkels waren er?
- 79. Heb je de taal van die streek geleerd?
- 80. Had je ook Europese vriendjes of vriendinnetjes?
- 81. Heb je nog eigen speciale herinneringen?

OP EEN ONDERNEMING OF PLANTAGE

- 82. Waar werden de boodschappen gedaan?
- 83. Welke stad was het dichtstbij?
- 84. Hoe vaak gingen jouw ouders naar de stad? Wat deden zij daar dan?
- 85. Gingen ze naar de soos (sociëteit) en welke activiteiten werden er georganiseerd?
- 86. Kan je een *besaran* – administrateurswoning met bijgebouwen – beschrijven?
- 87. Hoe zag de omgeving eruit?
- 88. Wat kun je nog meer vertellen over het leven buiten de stad?

GARNIZOEN

- 89. Hoe oud was jij (of je vader) toen je (hij) bij het KNIL ging?
- 90. Waarom ging jij of je vader bij het KNIL?
- 91. Waren er nog andere familieleden in dienst bij het KNIL?
- 92. Hoe verliep de eedaflegging en waar vond die plaats?
- 93. Wat was jouw rang of je vaders rang?
- 94. Waar woonde je? In een dienstwoning buiten het kampement of in de tangsi?
- 95. Wat was de eerste standplaats?
- 96. Ben je vaak overgeplaatst?
- 97. Kun je het leven in de tangsi beschrijven? Wat was het dagelijks ritme?
- 98. Kun je de optocht van de taptoe beschrijven?
- 99. Hoe zag het kampement eruit?
- 100. Kun je de standaard uitrusting beschrijven?
- 101. Heb je de *klewang* (kapmes), je uniform en je wapens nog?
- 102. Als je werd overgeplaatst, wat nam je dan altijd mee in de (verhuis)kist?
- 103. Kun je de vrouwenloods beschrijven en de taken van de vrouwen?
- 104. Waar werden die uitgevoerd?
- 105. Hoe vaak had je verlof en ging je dan altijd op familiebezoek?
- 106. Heb je met de KPM tussen de verschillende eilanden gereisd?*
- 107. Wat kun je nog meer hierover vertellen?

PASAR EN WINKELS

- 108. Ging je regelmatig met je moeder of iemand anders winkelen of inkopen doen?
- 109. Hoe heetten de belangrijke winkelstraten? Welke winkels stonden daar?
- 110. Wat was jouw favoriete winkel?
- 111. Hoe vond je het om naar de pasar te gaan?
- 112. Kun jij je een boekenwinkel herinneren waar Nederlandse boeken te koop waren?
- 113. Was er een Indisch of Chinees warenhuis bij jou in de buurt?
- 114. Waar ging jouw moeder graag naar toe?
- 115. Zijn er geuren die je doen terugdenken aan de pasar?
- 116. Kreeg je weleens wat lekkers?
- 117. Wat herinner jij je nog meer van de pasar en de winkels?

KLEDING EN TEXTIEL

118. Wat kun je vertellen over de kleding die je droeg als jong kind?
119. Droegen jij en je zussen en broers een *tjelana monjet* (hansop)?
120. Welke kapsels waren in de mode?
121. Wat droeg je als tiener?
122. Moest je een schooluniform dragen?
123. Hoe ging jouw vader gekleed?
124. Weet je nog wat een singlet was, die door mannen gedragen werd?
125. Wat droeg je moeder? Was ze modieus?
126. Wat hadden jouw ouders thuis aan? En als ze uitgingen?
127. Wat zijn typische Indische kledingstukken die in jouw jeugd werden gedragen?
128. Kun je de *kains* en sarongs beschrijven?
129. Ken je personen die de kunst van ikat weven beheersten?
130. Wat was de traditionele klederdracht van de streek waar je opgroeide?
131. Kun je de motieven, kleuren en attributen beschrijven van de traditionele kleding?
132. Herinner jij je de traditionele dracht tijdens feesten?
133. Wat weet je nog van de haardracht en sieraden?
134. Welke kleding droeg men bij huwelijksvoltrekkingen?
135. Wat droeg men bij een doop?
136. Was er speciale kledij voor begrafenissen?
137. Las jouw moeder modetijdschriften zoals de *Mode-Oriënt*?
138. Wanneer er kleding werd gekocht, wat waren dan de favoriete winkels?
139. Liet je moeder kleding maken door een *toekang pakaian* of *djait* – kleermaker of naaister?
140. Waar werd de stof gekocht?
141. Waren er veel verschillende stoffen in jouw tijd? Zoals zijde, nansoek, piqué, crêpe de Chine, chiffon, shantoeng, gabardine, batist, sharkskin, frotté, tobralco, taft, lamé of drill?
142. Waren in jouw tijd de kimono en de Shanghai-kimono populair?
143. Hoe groot was de invloed van Amerika op de mode uit jouw jeugd?
144. Kan je dit beschrijven?
145. Wat kun je nog meer over kleding, schoenen en accessoires vertellen?
146. Werd er door iemand in jouw omgeving een *kain batik* of *kain ikat* gedragen?
147. Zijn er bepaalde motieven die je als kind erg mooi vond?
148. Waren er mensen in jouw omgeving die konden batikken of ikatweven?
149. Heb je daar weleens naar gekeken? Of heb je het zelf geleerd?
150. Heb je ikatdoeken of batikkledingstukken meegenomen naar Nederland?
151. Vind je het belangrijk dat er nog steeds waarde wordt gehecht aan het gebruik van bepaalde kledingstukken tijdens bijzondere gebeurtenissen?
152. Wat kun je nog meer hierover vertellen?

BETAALMIDDELEN

153. Wat deed je als je een *ketip* (dubbeltje) kreeg?
154. Verzon je weleens een klusje om een *gobang* (halve stuiver) te verdienen?
155. Wat deed je met het 'verdiende' geld? Kocht je *djadjan* (een snack)?
156. Welk spelletje werd er gedaan met de munten waar een gat in zat? Hoe heet dat spel?
157. Wat werd er bedoeld als je zei: "Leen me een pop."?

FEESTDAGEN

158. Kun jij je herinneren hoe Koninginnedag werd gevierd?
159. Was jouw familie koningsgezind?
160. Aan welk Oranjefeest bewaar je de mooiste of fijnste herinnering?
161. Luisterden jullie weleens bij de radio naar een verslag van een viering of jubileum in Holland, dat verzorgd werd door Philips Omroep Holland-Indië (PHOHI)?
162. Kwam de familie altijd bij elkaar tijdens speciale feestdagen?
163. Welke viering(en) zijn typerend voor het dorp of de streek waar je bent opgegroeid?
164. Hoe werden kerst en de jaarwisseling bij jullie thuis gevierd?
165. Welke andere bijzondere feestdagen waren er in jouw jeugd?
166. Keken jullie naar de optochten van het Chinese Nieuwjaar? Herinner jij je het lawaai van de *renteng* (rotjes)?
167. Wat weet je nog van de leeuwenen drakendansen?
168. Heb je ooit meegedaan aan *Tjap Go Meh*, het Lantaarnfeest, dat op de vijftiende dag na het Chinese Nieuwjaar werd gevierd?
169. Ken je het *Tjing Bing*-feest of andere Chinese feestdagen?
170. Weet je nog welke lekkernijen er dan werden gegeten?
171. Welke hindoeën islamitische feestdagen ken je?
172. Kregen jullie tijdens *Idoel Fitr* of *Hari Lebaran*, het Suikerfeest dat aan het eind van de ramadan werd gevierd, snoep en koekjes van islamitische vrienden of bureu?
173. Werden er bij belangrijke gelegenheden zoals verjaardagen, gedenkdagen of feestdagen bepaalde rituelen uitgevoerd?
174. Of werden er bloemencorso's georganiseerd of verkleedpartijen tijdens een jubileum?
175. Heb je weleens meegedaan aan een *tableau vivant*?
176. Vierden jullie feest op 17 augustus (vanaf 1945)?
177. Vierden jullie op 25 april (vanaf 1950) de verjaardag van de Republiek Maleisië?
178. Aan welke speciale feestdagen, gebeurtenissen of vieringen heb jij een bijzondere herinnering?

SCHOOLPERIODE

LAGERE SCHOOL

179. Kreeg je de eerste jaren thuis les?
180. Hoe heette jouw lagere school?
181. Weet je nog waar hij lag?*
182. Liep je naar school of ging je met de schoolbus of werd je met de auto gebracht?
183. Welke vriendinnen of vriendjes kan jij je nog herinneren? Had je een hartsvriend(in)?
184. Welke vakken vond je leuk? Wat was jouw lievelingsvak?
185. Had je een favoriete juffrouw of meester?
186. Welke jeugdboeken las je? Leende je die bij de bibliotheek?
187. Ken je deze leerboekjes?
188. Bouwman en Van Zelm: rekenen. Nieuwenhuis: taal. *In en om de dessa*: aardrijkskunde, geschiedenis en planten dierkunde. Jac. P. Thijsse: *Natuur in Holland*.

MIDDELBARE SCHOOL

189. Ging je naar de middelbare school? Weet je nog hoe die heette en waar lag die?*
190. Met wie trok je het meest op?
191. Werden er regelmatig feesten en fuiven georganiseerd?
192. Had deze school een eigen orkest?
193. Werd er veel aan sport gedaan? Was je lid van een vereniging of club?

IN DE KOS(T) BIJ FAMILIE OF VRIENDEN

- 194. Heb je 'tijdelijk' bij familie of vrienden in een andere stad gewoond?
- 195. Hoe vond je dat?

INTERNAAT

- 196. Heb je op een internaat gezeten? Wat weet je daar nog van?
- 197. Was het ver van huis en hoe was de ligging?*
- 198. Met wie trok je op?
- 199. Hoe heette de directeur of directrice?
- 200. Wat deden jullie na schooltijd?
- 201. Werd er veel gesport? Was er een sportteam dat uitblonk? Zat jij daarbij?

SCHOOLPERIODE IN NEDERLAND

- 202. Werd jij of een van jouw vrienden of vriendinnen naar Holland gestuurd voor onderwijs?
- 203. Ben jij naar Holland gegaan voor een vervolgopleiding?
- 204. Of ging je op latere leeftijd voor aanvullende examens?
- 205. Bij wie woonde je toen?
- 206. Hoe verliep die periode daar?
- 207. Moest je erg wennen? En had je veel heimwee?
- 208. Schreef je veel brieven naar je familie in Indië?
- 209. Wat kun jij je nog meer herinneren van deze periode?

MUSICEREN EN SPORT

- 210. Heb je muziekles gehad toen je kind was?
- 211. Welk instrument bespeelde je?
- 212. Werd er thuis muziek gemaakt? Zo ja, door wie?
- 213. Hadden jullie favoriete nummers?
- 214. Zat je op een koor?
- 215. Wat voor andere herinneringen heb jij aan muziek in Indië?

SPORT

- 216. Aan welke sport deed jij?
- 217. Was je lid van een sportvereniging?
- 218. Wat was populair in jouw jeugd?
- 219. Beoefenden jouw ouders een sport?
- 220. En je broers en zussen? Had een van je broers zo'n stoere motorfiets?
- 221. Gingen jullie met het gezin weleens naar wedstrijden kijken?
- 222. Wat kun je nog meer over sport vertellen?

SPELLETJES

- 223. Waren er nog andere spelletjes die je graag deed?
- 224. Mocht je aan bepaalde spelletjes niet meedoen van jouw moeder?
- 225. Haalde je graag stiekem 'streken' uit?
- 226. Welke boeken waren favoriet? Wat las je graag?
- 227. Wat was populair op school?
- 228. Kreeg je speelgoed voor je verjaardag of met kerst?
- 229. Is er een speciaal cadeau dat jij je kunt herinneren?

KATAPULT

- 230. Hadden jij of je broer(s) een katapult?
- 231. Welke houtsoort gebruikten jullie daarvoor?
- 232. Heb je een bijzonder verhaal te vertellen dat met de katapult te maken heeft?

VECHTVLIEGEREN

- 233. Hadden jij of jouw broer(s) een eigen vlieger?
- 234. Werd die zelf gemaakt? En zo ja, wie hielp daarbij?
- 235. Hadden jullie een eigen 'recept' voor glastouw?
- 236. Waar gingen jullie vliegeren?
- 237. Heb je nog een stoer verhaal over vechtvliegeren?

FLORA EN FAUNA

- 238. Herken je de namen van onderstaande bomen en bloemen?
- 239. Welke herinneringen brengen die naar boven?
- 240. Welke stonden in jullie tuin?
- 241. Hadden jullie veel vruchtdragende bomen?
- 242. Wat was jouw lievelingsbloem?
- 243. Was er een familielid die bijzondere bloemen zoals orchideeën of rozen kweekte?
- 244. Gingen jullie weleens een orchideeënkwekerij bezoeken?
- 245. Zat je weleens onder een boom of op een ander plekje in de tuin te lezen?
- 246. Welke geuren kunnen je nog steeds terugbrengen naar het land van jouw jeugd?

VRUCHTEN

- 247. Welke van onderstaande vruchten heb je gegeten?
- 248. Wat kun je over de smaak en geur vertellen?
- 249. Wat was jouw lievelingsfruit?
- 250. Gingen jij of jouw broers weleens 'kaaien' om aan een mangga te komen? En bij wie?
- 251. Hadden jullie fruitbomen in de tuin?
- 252. Welke vrucht stinkt zo?

NATUURGEWELD

- 253. Heb je weleens een *bandjir* (overstroming) bij jou in de straat of buurt meegemaakt?
- 254. Ging je dan zwemmen in de straat?
- 255. Of ging je weleens in de stromende regen lopen?
- 256. Had je een geliefd spelletje tijdens de natte moessontijd?
- 257. Kan jij je (lichte) aardbevingen herinneren?
- 258. Waaraan kon je als eerste merken dat een aardbeving gaande was?
- 259. Heb je weleens een vulkaanuitbarsting meegemaakt? Zag je toen de lavastromen?
- 260. Als er een *hoejan aboe* (asregen) was, waar ging je dan schuilen?
- 261. Was er ooit een grote uitbarsting?
- 262. Was je tijdens de westmoesson weleens bang van de knetterslagen van het onweer?
- 263. Wat deed je als je een *petir* – krakende donderslag / bliksemflits – zag? Kroop je dan onder het bed?
- 264. Kun je andere natuurdingen beschrijven die indruk op jou hebben gemaakt?

ETEN, DRINKEN EN LEKKERNIEN

- 265. Wat at je als kind het liefst?
- 266. Welke andere lievelingshapjes en -drankjes had je?
- 267. Werd er op jouw verjaardag iets speciaals voor je klaargemaakt?

268. Wanneer er een feest was, welke gerechten werden er dan gekookt?
269. Welk gerecht mocht bij een feestmaaltijd beslist niet ontbreken?
270. Wat waren de standaard kruiden in de keuken?
271. Als er iets te vieren was, gingen jullie dan naar een restaurant?
272. Welke taken kregen de mannen bij de voorbereiding van een feestmaaltijd?
273. Wat werd er bij het eten gedronken?
274. Wat werd er gemaakt als je ziek was?
275. Heeft jouw moeder of oma haar geheime recepten doorgegeven?
276. Hebben jullie een speciaal familierecept dat wordt doorgegeven?
277. Zijn er gerechten die een speciale betekenis hebben (zoals nasi koening – gele rijst)?
278. Zijn er kookboeken en keukengerei meegekomen uit Indië?
279. Wat miste je in Nederland het meest als het ging om eten en drinken?
280. Wat is hier nog steeds moeilijk verkrijgbaar?
281. Welke herinneringen heb je nog meer aan lekkere hapjes, drankjes en (feest)maaltijden?

RIJST

282. Ken jij nog meer variaties op rijst?
283. Wat is jouw favoriete variant?
284. Waren er sawa's bij jou in de buurt?
285. Hadden jullie eigen sawa's om rijst te verbouwen?

TABAK

286. Roept de geur van kretek iets bij je op?
287. Wie rookte er kreteksigaretten in jouw jeugd?
288. Welke merken van kretek of 'witte sigaretten' ken je van vroeger?
289. Verzamelde jij of iemand die je kende sigarettenlabels?
290. Heb je weleens stiekem een sigaretje gerookt toen je jong was

BIJGELOOF

291. Heeft een familielid ooit iets bijzonders meegemaakt?
292. Welke typische gebruiken die met bijgeloof te maken hebben, hanteer je nog steeds? Bijvoorbeeld: nooit een scherp voorwerp met de punt naar iemand gericht overhandigen, om tegenslag bij die ander te voorkomen; niet uit gebarsten glazen drinken of van kapotte borden eten, om voorspoed te bevorderen.
293. Werd je als kind vaak bang gemaakt met verhalen over tete momoh – de oude geest die stoute kinderen meeneemt?
294. Was er bij jullie in de buurt een 'heilig bos' of een 'heilige boom' waar je niet mocht komen?
295. Wat voor verhalen werden er over de waringin verteld?
296. Bestond de maaltijd bij jullie thuis uit een oneven aantal gerechten om de geesten gunstig te stemmen?
297. Wat kun jij je hierover nog meer herinneren?

DIEREN

298. Ken je deze dieren? Wat kun je erover vertellen?
299. Welke dieren leefden er rondom jullie huis en in de tuin?
300. Hadden jullie vogels, beo's of kakatoes of andere huisdieren op het achtererf?
301. Welke nachtdieren hoorde je 's avonds?
302. Met welke dierengeluiden ontwaakte je in de ochtend?
303. Had je een lievelingsdier?
304. Ging je vader weleens jagen? Zo ja, op welke dieren?

- 305. Mocht je mee jagen?
- 306. Aan welk dier of insect had je een hekel?
- 307. Sta je met een dier op de foto?
- 308. Heb je ooit een spannende situatie met een dier meegemaakt?
- 309. Deed je spelletjes met dieren?
- 310. Aan welk dier heb je nare herinneringen?

DIERENGEVECHTEN

- 311. Heb je weleens een gevecht tussen dieren bijgewoond?
- 312. Werd er toen ook gewed?
- 313. Was er een plaatselijk gebruik waar jij woonde?
- 314. Liet je zelf weleens kleine dieren tegen elkaar vechten?

UITSTAPJES

- 315. Werden er regelmatig uitstapjes gemaakt met het gezin?
- 316. En met welke vrienden trokken jullie eropuit?
- 317. Had je vader een auto? Weet je nog welk merk?
- 318. Wat zijn je mooiste herinneringen aan deze uitstapjes?
- 319. Wat was een favoriete vakantieplek van jouw familie?
- 320. Waar verbleven jullie dan? In een hotel of in een vakantiewoning?
- 321. Kun je de omgeving beschrijven?
- 322. Wat deden jullie graag?
- 323. Was er een *pasar malam* (avondmarkt) bij jullie in de buurt?
- 324. Wat kan je nog meer hierover vertellen of heb je wellicht nog foto's uit die tijd?

VULKANEN

- 325. Heb je weleens een tochtje naar bergen of vulkanen gemaakt?
- 326. Was er een berg of vulkaan bij jullie in de buurt?
- 327. Had je vanuit jullie huis uitzicht op een hoge berg?
- 328. Was er een populair bergdorp aan een meer waar jullie op vakantie naartoe gingen?
- 329. Heb je weleens in een bergmeer gezwommen?
- 330. Hield jullie gezin van bergwandelingen?
- 331. Wat voor herinneringen heb je nog meer aan bergen en vulkanen?

NAAR DE THEETUINEN

- 332. Waren er bij jullie in de buurt theeplantages?
- 333. Kan jij je de geur van de theetuinen herinneren?
- 334. Weet je nog de naam van de theefabriek?
- 335. Heb je die weleens bezocht?
- 336. Dronken jullie graag thee? Weet je nog van welk merk?

OP VERLOF NAAR HOLLAND

- 337. Wat kun jij je nog herinneren van verlof naar Nederland?
- 338. Hoe vaak zijn jullie met verlof naar Holland gegaan?
- 339. Waar was de opstaphaven?*
- 340. Werden jullie 'afgeduwd' (uitgezwaaid) door familie en vrienden?
- 341. Hoe vond je het afscheidsritueel? Herinner jij je linten gekleurd papier?
- 342. Kun jij je herinneren hoe het schip (de schepen) heette(n)? zie 'Botenlijst Indië' pagina 146-147
- 343. Welke (kinder)activiteiten waren er tijdens de reis?

344. Hebben jullie onderweg slecht weer gehad?
345. Was jij of waren jouw ouders of andere familieleden zeeziek tijdens de reis?
346. Wat herinner jij je van de aanleghavens Singapore, Colombo, Port Said of andere steden? Bijvoorbeeld inkopen doen bij het warenhuis Simon Arzt in Port Said?
347. Was er tijd voor een bezoek aan de Piramiden van Gizeh bij Caïro?
348. Werd het laatste traject per trein afgelegd vanaf Genua?
349. Zo ja, wat kun jij je daarvan herinneren? Een bezoek aan de bekende begraafplaats Cimitero di Staglieno, beroemd om zijn prachtige marmeren beelden?
350. Weet je nog op welke datum je in Holland arriveerde en hoeveel weken je op zee was geweest?
351. Hoe was het weer bij aankomst?
352. Verbleven jullie bij familie of vrienden, of huurden jouw ouders een huis?
353. Bij wie gingen jullie op bezoek?
354. Ging je in Nederland tijdelijk naar school?
355. Hoe vond je het om 'Hollandse' kleding en schoenen te dragen?
356. Ben je wel een tijdens de winter op verlof geweest? Heb je toen sneeuw gezien?
357. Werden er uitstapjes of reizen in Europa gemaakt?
358. Als je terugkwam, door wie werd je dan opgewacht?
359. Gingen de 'afhalers' weleens even aan boord om rond te kijken?
360. Heb je nog andere herinneringen over de bootreis?

TRADITIONELE DANS EN MUZIEK

BALINEES

361. Heb je weleens een Balinese dansvoorstelling bijgewoond?
362. Vond jij Balinese dansen kunstig?
363. Welke verhalen ken je?
364. Welk was voor jou het meest indrukwekkend?

MOLUKS

365. Welke dansen heb jij zelf geleerd?
366. Vanaf welke leeftijd begon je hiermee?
367. Van wie heb je de dansen geleerd?
368. Bij welke bijzondere gelegenheden of feesten werd er een dansvoorstelling gegeven?
369. Welke dansen komen uit jouw geboortestreek?
370. Wat kun je over de danskleding vertellen?
371. Heb je een favoriete dans?
372. Wat weet jij nog meer over de Molukse dansen?

MUZIEK VAN JAZZ TOT POP

373. Naar welke muziek werd er bij jullie thuis geluisterd?
374. Hielden jullie ook van klassieke muziek of kerkmuziek?
375. Welke muziekstijl was in jouw jeugd populair?
376. Werd er vaak samen muziek gespeeld? Zo ja, door wie?
377. Op welke muziek werd er graag gedanst?
378. Gingen jouw ouders of jij naar een club om te dansen?
379. Zo ja, waar gingen jullie dan naar toe?
380. Heb je zelf in een band of orkest gespeeld?
381. Zaten jij of je broers of zussen in een orkest, bij een koor of bij een bandje?
382. Is er een bepaald nummer waar jij een speciale herinnering aan hebt?

TRADITIONELE MOLUKSE MUZIEKINSTRUMENTEN

- 383. Waren er familieleden die op een van deze instrumenten konden spelen?
- 384. Ken je nog andere traditionele muziekinstrumenten?
- 385. Weet je hoe ze worden gemaakt?
- 386. Wie maakte er graag muziek bij jou thuis?
- 387. Ken je liederen of gedichten in *bahasa tanah* (de oude dorpstaal)?
- 388. Zat jij of iemand anders in jouw familie bij een orkest, fluitorkest of een zangkoor?
- 389. Heeft iemand een van deze instrumenten meegenomen toen je naar Nederland kwam?
- 390. Heb jij nog andere herinneringen aan Molukse muziek of liedjes?

KINDERLIEDJES

- 391. Zong je graag toen je jong was?
- 392. Had je als kind een lievelingsliedje?
- 393. Met wie zong jij?
- 394. Welke van deze liedjes ken jij?

WAJANG

- 395. Heb je als kind weleens een wajangvoorstelling bijgewoond?
- 396. Door wie werden jullie uitgenodigd?
- 397. Waar vond de voorstelling plaats?
- 398. Wat vond je van zo'n voorstelling?
- 399. Ken je de verschillende vormen van wajang?
- 400. Welke verhalen en karakters van wajangfiguren en -helden ken je?
- 401. Wat kan je vertellen over Ardjoena, Bhima, Joedistira en Krishna?
- 402. Welke helden en heldinnen werden als voorbeeld gebruikt in het dagelijkse leven?
- 403. Heb jij wajangpoppen? Wie stellen zij voor?
- 404. Hoe vond je de gamelanmuziek? Kun je de instrumenten beschrijven?
- 405. Heb je nog andere herinneringen aan een wajangvoorstelling?

WERELDCRISIS LEIDT TOT WERELDOORLOG

DE JAPANESE BEZETTINGSJAREN

- 406. Wist jij dat Europa in oorlog was?
- 407. Spraken jouw ouders met jou over hun bezorgdheid om familie en vrienden in Nederland?
- 408. Waaraan kon je merken dat er in Indië 'iets' zat aan te komen?
- 409. Werd er thuis veel naar de radio geluisterd?
- 410. Hoe reageerden jouw ouders toen bleek dat de oorlog zich ook naar Azië uitbreidde?
- 411. Waar was jij of jullie gezin op 8 maart 1942?*
- 412. Herinner jij je de eerste keer dat je Japanse soldaten zag?
- 413. Werd jouw vader opgeroepen? Zo ja, wanneer was dat?
- 414. Kun jij je het afscheid van je vader herinneren? Werd hij met een Japanse legertruck opgehaald?
- 415. Wisten jullie waar hij in eerste instantie naartoe ging?
- 416. Of was er een plaats of gebouw waar de mannen zich moesten verzamelen?
- 417. Kun jij je de registratie herinneren?
- 418. Hoe lang mochten jullie in je eigen huis blijven?
- 419. Wat waren de veranderingen in jullie dagelijkse leven?
- 420. Wanneer werden de scholen gesloten?
- 421. Hoe veranderde het straatbeeld?

422. Had je moeder voldoende levensmiddelen of moest ze bijverdienen om aan eten te komen?
423. Werden jullie opgeroepen? Moeder en de kinderen? Wanneer was dat?
424. Weet je nog wat werd meegenomen: een koffer, bultzak of een *goeling* (rolkussen)?
425. Had je moeder zich al voorbereid en misschien waardevolle spullen en geld verstopt?
426. Wat kun je nog meer over die eerste weken van de bezetting vertellen?
427. Was er bij jullie in de buurt een schuilkelder of hadden jullie zelf een veilige schuilplaats?
428. Heb je Japanse 'jagers' (vliegtuigen) met de rode bol op de vleugels zien overkomen?
429. Waren er bij jullie in de buurt bekende gebouwen of scholen die voor krijgsgevangenen gebruikt werden?
430. Wat kan jij je nog meer herinneren over deze periode?

WIJKKAMPEN

431. Waar zijn jullie de eerste maanden naartoe gebracht?*
432. Kun je deze plek beschrijven?
433. Hoe was de ligging?
434. Met hoeveel personen moesten jullie de woonruimte delen?
435. Kon je met familie of vrienden samenwonen?
436. Konden jullie in eerste instantie nog veel spullen van thuis meenemen?
437. Was er voldoende geld om (extra) eten te kopen?
438. Waren jullie genoodzaakt spullen te verkopen aan opkopers om aan geld te komen voor eten?
439. Hielden jullie contact met de bedienden?
440. Kon je in die periode nog naar de radio luisteren of een krant ontvangen?
441. Gebruikten de Japanners luidsprekers om propaganda te maken?
442. Was er regelmatig luchtalarm? Waar gingen jullie dan schuilen?
443. Herinner jij je dat er huiszoekingen werden gedaan? Werden er spullen meegenomen of kapotgemaakt?
444. Wat kan je nog meer vertellen over deze periode?

KAMPEN

MANNENKAMP

445. Wanneer kwam jij of jouw vader in het eerste mannenkamp terecht?
446. Kun je aanwijzen waar het lag en kun je het beschrijven?* en zie pagina 176 en 177
447. Waarmee ben je vervoerd naar het kamp?
448. Hoe was het kamp georganiseerd en hoe was de houding van de kampleiding?
449. Welke taken kregen de gevangenen? Waar bestonden de corvees uit?
450. Was er in de eerste bezettingsmaanden nog voldoende voedsel en medicijnen?
451. Werden er in die eerste periode weleens (voedsel)pakketten afgegeven door familie of vrienden of bekenden?
452. Heb je post ontvangen in die jaren?
453. Werd er nieuws naar binnen gesmokkeld? Hoe ging dat?
454. Had jij of iemand anders stiekem een radio verstopt?
455. Was er geld om eten of kleding bij de kampwinkel te kopen?
456. Ontvingen jullie 'loon' voor de werkzaamheden? Hoeveel cent was dat per dag?
457. Is er door jullie in een kamp een groentetuin aangelegd?
458. Werd er iets bijzonders gedaan op 29 april, de verjaardag van *Tenno Heika* (de keizer)?
459. Kregen jullie op die dag een 'privilege'?
460. Werd in jullie kamp *yasumi* (vrije dagen) ingevoerd om te ontspannen?
461. Waren er andere familieleden of vrienden in het kamp?
462. Waren er in jullie kamp onderwijzers die de jongens lesgaven?

463. Waren er regelmatig huiszoekingen?
464. Hield je een dagboek bij?
465. Heb je weleens in de ziekenboeg gelegen? Was er een arts in het kamp aanwezig?
466. Waren er regelmatig geruchten in omloop?
467. In welke andere kampen heb jij of heeft jouw vader nog meer gezeten? Kun je die aanwijzen?* zie pagina 176 en 177
468. In welke kamp verbleef je toen je hoorde dat Japan gecapituleerd had?
469. Wanneer hoorde je dat?
470. Wat wil je nog meer over de jaren in het kamp vertellen?

JONGENSKAMP

471. Hoe oud was je toen je werd geïnterneerd?
472. Waar woonde je voordat je naar een mannenkamp moest?
473. Weet je nog met hoeveel jongens je vertrok?
474. Zaten daar vrienden en/of familieleden bij?
475. Had je al eerder meegemaakt dat oudere jongens het kamp moesten verlaten?
476. Hoe heb je het afscheid ervaren?
477. Soms werden er 'souvenirs' meegegeven die door andere kinderen werden gemaakt. Kun jij je daar iets over herinneren?
478. In welk mannenof jongenskamp kwam je terecht? Kun je dat aanwijzen?* zie pagina 176 en 177
479. Hoe werden jullie vervoerd?
480. Kan je het kamp en de ligging beschrijven?
481. Trof je daar familieleden en/of bekenden?
482. Was je met iemand goed bevriend?
483. Wie hield het toezicht en hoe was dat georganiseerd?
484. Waren er nonnen in het kamp aanwezig die voor jullie zorgden?
485. Heeft iemand zich over jou ontfermd? Had die begrip voor jouw heimwee naar je moeder?
486. Wat was het grote verschil tussen het jongenskamp en het kamp waar je met je moeder en eventuele zusjes en broertjes zat?
487. Welke taken kreeg je?
488. Ruilden jullie stiekem weleens van taken?
489. Wat deed je om aan extra eten te komen?
490. Heb je 'onbetrouwbare' dingen gegeten zoals *ramboetan*-pitten of een slang waarvan je niet wist of hij giftig was of niet?
491. Kreeg je af en toe onderwijs? Zo ja, van wie? En waar werd dat gegeven?
492. Heb je weleens in de ziekenboeg gelegen? En waarom? Was er toen een arts in het kamp aanwezig?
493. Kun je je onverwachte huiszoekingen herinneren? Zijn er toen dierbare spullen meegenomen of kapotgemaakt?
494. Kende je iemand die een dagboek bijhield? Hield jij zelf een dagboek bij?
495. Kun jij je een verjaardag herinneren in het kamp? Kreeg je dan iets speciaals?
496. Is er iets wat enorme indruk op je heeft gemaakt?
497. Heb je weleens een kaart mogen versturen of een bericht van je moeder ontvangen?
498. Wanneer werd je weer herenigd met jouw moeder en andere gezinsleden?
499. Wanneer heb je jouw vader weer voor het eerst teruggezien?
500. Wat kun je nog meer vertellen over de jaren in het kamp?

VROUWENKAMPEN

501. Wat was het eerste interneringskamp waar jullie terechtkwamen? * en zie pagina 176 en 177
502. Hoe oud was je? Hou oud waren de kinderen?
503. Heb je daarna nog in andere kampen gezeten?

504. Kun je ze aanwijzen?* zie pagina 176 en 177
505. Weet je nog hoe jullie naar het volgende kamp werden vervoerd?
506. Kun je beschrijven hoe dat kamp eruitzag?
507. In wat voor gebied bevond het zich? Konden jullie iets van de omgeving zien?
508. Zaten er familieleden en/of vrienden in het kamp?
509. Was er in de eerste bezettingsmaanden nog voldoende voedsel en medicijnen?
510. Werden er in die eerste periode weleens (voedsel)pakketten afgegeven door familie, vrienden of bekenden?
511. Was er geld om eten of kleding bij de kampwinkel te kopen?
512. Ontvingen jullie 'loon' voor de werkzaamheden? Hoeveel cent was dat per dag?
513. Is er door jullie in een kamp een groentetuin aangelegd?
514. Moest jij of jouw moeder ook *patjollen* – met een soort houweel de grond bewerken? Of had ze andere taken?
515. Deed je moeder extra zware taken voor een 'corveebroodje'?
516. Werd er speciaal eten (zoals *nasi tim*) bereid voor de allerjongsten?
517. Werden er varkens gefokt of kippen gehouden voor de Japanners?
518. Gingen jullie weleens *gedekken* – handel drijven of stiekem ruilen via de omheining?
519. Werd er vaak over je vader gepraat en miste je hem?
520. Kreeg je af en toe onderwijs? Zo ja, van wie? En hoe verliep dat?
521. Was er iemand met wie je een speciale band had?
522. Heeft een van jullie weleens in de ziekenboeg gelegen? En waarom?
523. Was er een arts in het kamp aanwezig? Was dat een mannelijke of een vrouwelijke arts?
524. Werden er onverwachte huiszoeken bij jullie gehouden? Zijn er toen dierbare spullen meegenomen of kapotgemaakt?
525. Had je moeder een 'slimme' verstopplek?
526. Kende je iemand die een dagboek bijhield?
527. Kun jij je een verjaardag herinneren in het kamp? Kreeg je dan iets speciaals?
528. Kun jij je herinneren dat er een 'privilege' was op 29 april, de verjaardag van *Tenno Heika* (de keizer)?
529. Werden er in jullie kamp *yasumi*-dagen (vrije dagen) ingevoerd om te ontspannen?
530. Waren er regelmatig geruchten in omloop?
531. Wat heeft grote indruk op je gemaakt?
532. In welke kamp verbleef je toen je hoorde dat Japan had gecapituleerd?
533. Wanneer hoorde je dat?
534. Wanneer zijn jullie weer herenigd met je vader en eventuele oudere broer(s)?
535. Wat kun je nog meer over die jaren vertellen?

OP APPEL / KOEMPOELTIJD

536. Wat zijn jouw herinneringen aan de appels en tellingen?
537. Hoe heb je dat ervaren?
538. Welke voorvallen hebben een onuitwisbare indruk op je gemaakt?
539. Werd er een kaart met een nummer op je kleren gespeld?
540. Heb je in het Japans leren tellen?
541. Wat kun je nog meer hierover vertellen?

HYGIËNE EN INSECTEN

542. Kun jij je de overlast door insecten nog herinneren?
543. Wat verzonnen jullie om van de insecten af te komen?
544. Werden er rattenof muizenvallen gemaakt?
545. Wat kun je nog meer herinneren over ongedierte?

546. Kregen jullie voldoende water om je te wassen of kleren te wassen?
547. Had je moeder een stukje zeep verstoppt?
548. Waren er voldoende sanitaire voorzieningen in het kamp?
549. Kun jij je herinneren dat iemand net deed of hij/zij ziek was om onder een taak uit te komen?
550. Werden jullie door de Japanners verplicht ingeënt tegen ziekten als tyfus en cholera?
551. Wat kun je je nog meer herinneren over hygiëne en zieken in het kamp?

DE NONNEN

552. Waren er in jouw kamp nonnen aanwezig?
553. Weet je nog hoe ze heetten?
554. Was er iemand met wie je een bijzondere band had?
555. Heb jij of een familielid weleens in een ziekenhuisbarak gelegen en werd je toen door de nonnen verpleegd en verzorgd?
556. Wat voor taken hadden de nonnen?
557. Werden zij door de bewakers anders behandeld?
558. Kun jij je herinneren dat de kinderen les van hen kregen?
559. Welke herinneringen heb je nog meer aan de nonnen?

BUITENKAMPERS

560. Welke veranderingen kwamen er voor jouw familie in de eerste periode na 8 maart 1942?
561. Kun je je herinneren dat jullie een *pendaftaran* (persoonsbewijs) kregen?
562. Wat waren voor jou persoonlijk de eerste veranderingen?
563. Zat je nog op school? Wanneer werd die gesloten?
564. Heeft iemand je daarna les gegeven? Waar was dat en hoe ging dat?
565. Raakte jij of jouw vader of moeder zijn of haar baan kwijt?
566. Was er voldoende geld om eten en andere spullen zoals kleding te kopen?
567. Wat werd er gedaan om aan geld of eten te komen?
568. Konden jullie in jullie eigen huis blijven? Of werd jullie huis in beslag genomen?
569. Hebben jullie bezittingen moeten verkopen?
570. Gingen jullie met andere familieleden of vrienden samenwonen?
571. Kon je contact houden met andere familieleden die verder weg woonden?
572. Hoe was de sfeer tussen jullie en de burens en andere bewoners? Vermeden sommigen mensen contact met jullie?
573. Van wie kreeg je (onverwachte) hulp?
574. Wordt er door jullie *ge-tjatoet* (ruilhandel gedreven)?
575. Zijn er familieleden aan het werk gezet door de Japanners?
576. Verdwenen er plotseling vrienden of vriendinnen?
577. Waren er jongens die op jonge leeftijd al naar een werkkamp moesten?
578. Ken je families waar de lichter gekleurde kinderen wel en de donkere kinderen niet werden geïnterneerd?
579. Waren er speciale schuilkelders voor luchtaanvallen?
580. Was er in jullie stad een gaarkeuken? Zo ja, werd daar weleens eten gehaald?
581. Konden jullie in 1944 aan voldoende voedsel komen toen er een groot tekort aan rijst was?
582. Konden jullie tijdens de bezettingsjaren medische hulp en medicijnen krijgen als er familieleden ziek werden?
583. Wat kun jij je nog meer herinneren over deze periode?

JAPANNISERING

- 584. Hoe veranderde het straatbeeld?
- 585. Hoorde je vaak Japanse propaganda uit de luidsprekers in de straten?
- 586. Kun je het Japanse geld beschrijven?
- 587. Werd er stiekem naar geallieerde radio-uitzendingen geluisterd?
- 588. Wat was de grootste verandering voor jou in het dagelijkse leven?
- 589. Kreeg je 'gedragsregels' ingeprent: hoe je je moest bewegen op straat en dergelijke?
- 590. Wat heeft in die jaren grote indruk op je gemaakt?
- 591. Wat kun jij je nog meer herinneren over die periode?

TRANSPORTEN

- 592. Hoe vaak zijn jullie in de oorlogsjaren op transport gezet?
- 593. Werd er van tevoren verteld waar je naar toe ging of waren er slechts geruchten?
- 594. Waar bestond jullie 'lijfgoed' uit? (Alles wat je mocht meenemen en zelf kon dragen.)
- 595. Hadden jullie een speciale koffer die altijd meeging?
- 596. Kun je je herinneren dat je iets dierbaars moest achterlaten of ben je iets kwijtgeraakt tijdens zo'n verplaatsing? Bijvoorbeeld speelgoed?
- 597. Wat kun je verder nog vertellen over de transporten tussen de diverse kampen?
- 598. Hoe werden jullie na de bevrijding vervoerd? En waar kwam je toen terecht?*

ZEETRANSPORTEN

- 599. Zijn er familieleden die tijdens de oorlogsjaren op één van de drieëntwintig boten hebben gezeten? zie pagina 204
- 600. Hebben ze dit overleefd?
- 601. Herinner jij je nog meer namen van schepen?
- 602. Zijn er bekenden of vrienden waarvan je weet dat een familielid met een *hell ship* is vervoerd?
- 603. Wat kun je nog meer over de *hell ships* vertellen?

DWANGARBEID

- 604. Wanneer ben jij of is jouw vader tewerkgesteld in een krijgsgevangenkamp?
- 605. Uit welke haven vertrok het schip? Of ging het transport over land?
- 606. Kun je de locatie aanwijzen?*
- 607. Hoe heette het kamp? Waar lag het? * en zie pagina 176 en 177
- 608. Waaruit bestonden de taken of werkzaamheden?
- 609. Is er een dagboek bijgehouden?
- 610. Heb jij of heeft je vader na de oorlog over het kamp verteld?
- 611. Weet jij of andere familieleden ook krijgsgevangenen waren?
- 612. Wat kun je nog meer over die periode vertellen?

BIRMA-SIAMSPoorweg

- 613. Heeft jouw vader of een ander familielid of bekende aan deze spoorweg gewerkt?
- 614. Heeft hij daarover verteld?
- 615. Werd er in de jaren na de capitulatie weleens over de aanleg van deze spoorweg gepraat?
- 616. Was er contact met iemand die jouw vader of een ander familielid in die periode had leren kennen?
- 617. Wat herinner jij je nog meer over deze periode?

PAKAN BAROE-SPOORWEG

- 618. Heeft jouw vader of een ander familielid of bekende aan deze spoorweg moeten werken?
- 619. Wat is daarover verteld?
- 620. Werd er in de jaren na de capitulatie weleens over de aanleg van deze spoorweg gepraat?

- 621. Was er contact met iemand die jouw vader of een ander familielid in die periode had leren kennen?
- 622. Kun jij je nog iets anders uit deze periode herinneren?

TROOSTMEISJES

- 623. Heb je meegemaakt dat de Japanners in jouw kamp vrouwen en jonge meisjes selecteerden?
- 624. Was er een bepaalde persoon die de selectie deed? Was dat een bewaker of een vreemde?
- 625. Kun jij je herinneren dat een of meerdere vrouwen na een tijdje weer terugkwam(en)?
- 626. Weet jij waar ze de vrouwen naartoe brachten?
- 627. Wat kun jij je nog meer hierover herinneren?

DE SMAAK VAN TROOST EN VERLANGEN NAAR BETERE TIJDEN

- 628. Wat herinner jij je van de voedselverstrekking in de eerste jaren?
- 629. Was er in de eerste jaren een kampwinkel?
- 630. Stond er een centrale gaarkeuken en had je daar misschien een taak?
- 631. Wat deed je om aan extra voedsel te komen?
- 632. Kregen jongere kinderen en baby's extra voedsel?
- 633. Ving jij of een familielid kikkers, slakken, hagedissen, slangen of iets anders wat eetbaar was?
- 634. Ging jij of je moeder weleens ruilen bij het *gedek*?
- 635. Kan je je herinneren dat recepten werden besproken en opgeschreven?
- 636. Kreeg je iets extra's te eten ter gelegenheid van de verjaardag van de Japanse keizer?
- 637. Zag je lekkere vruchten of ander eten dat voor de Japanners was bestemd?
- 638. Is er iets gebeurd dat indruk op je heeft gemaakt?

DE STEUN VAN HET GELOOF TIJDENS ZWARE LANGE JAREN

- 639. Wat heeft het geloof voor jou of jullie gezin betekend?
- 640. Kun je je herinneren dat er iemand was die verhalen vertelde uit de Bijbel?
- 641. Waren er nonnen die Bijbelse verhalen vertelden?
- 642. Had iemand stiekem ergens een Bijbel verstopt?
- 643. Werd in jullie kamp het mooie papier uit de Bijbel gebruikt als sigarettenpapier?
- 644. Werd er weleens gezamenlijk gebeden of gezongen?
- 645. Was er een dominee in jullie kamp of iemand die in het geheim een dienst verzorgde?
- 646. Wat kun je nog meer vertellen?

VORMEN VAN TROOST

- 647. Had jij iets meegenomen waar je aan gehecht was?
- 648. Heb je iets moeten achterlaten wat je enorm miste en waar je spijt van had dat je het niet had meegenomen?
- 649. Had je iets wat je troost gaf en graag bij je droeg?
- 650. Heeft iemand geprobeerd dat af te pakken?
- 651. Kun jij je herinneren dat je jaloers was op iemand anders' bezit?
- 652. Heb je weleens een cadeau gekregen dat door jouw moeder was geborduurd of genaaid?
- 653. Kun jij je speciale dagen herinneren, zoals verjaardagen of kerst? Werd er dan iets bijzonders gedaan?
- 654. Waren er foto's waar je samen stiekem naar keek?
- 655. Had je moeder een mooie jurk bewaard voor als de oorlog voorbij zou zijn?
- 656. Kun jij je een bericht via een kaart van een familielid herinneren waar jullie blij mee waren?
- 657. Werd er gezongen? Gaf dat troost?
- 658. Kwam er weleens nieuws dat hoop gaf, maar achteraf een 'gerucht' bleek te zijn?
- 659. Wat kun je nog meer herinneren?

HET VERZET

- 660. Waren er familieleden die in het verzet zaten?
- 661. Was er een bekende verzetsheld uit jouw geboortestreek?
- 662. Welke verhalen ken je?
- 663. Was je op de hoogte van het feit dat er ondanks het grote gevaar voor arrestaties diverse mannen en vrouwen in het verzet zaten?
- 664. Heb je weleens verhalen gehoord over 'een kleine vorm' van verzet?
- 665. Wat kan je hier nog meer over vertellen?

HET INTERNATIONALE RODE KRUIS

- 666. Herinner jij je een doos of andere spullen die van het Rode Kruis afkomstig waren?
- 667. Hebben jullie tijdens de oorlogsjaren post ontvangen van een familielid?
- 668. Mocht je moeder of vader zelf een kaart sturen?
- 669. Hebben jullie nog kaarten met de POW-nummers in bezit?
- 670. Weet je nog dat er na de Japanse capitulatie Rode Kruis-medewerkers in het kamp kwamen?
- 671. Brachten zij toen voedselpakketten mee?
- 672. Kregen jullie de opdracht een terrein van 150 bij 50 meter te merken met een kruis voor de droppings?
- 673. Herinner jij je de vliegtuigen met het rood-wit-blauw op de vleugels, de droppings en de soldaten die neerdaalden aan parachutes?
- 674. Zijn jullie naar een Rode Kruispost gegaan om te achterhalen waar andere familieleden verbleven? Waar bevond die post zich?
- 675. Heb je weleens meegemaakt dat een kaart terugkwam met het stempeltje *soedah meninggal* (overleden)?
- 676. Hebben jullie na de capitulatie via het Rode Kruis nog bericht of persoonlijke bezittingen van een familielid ontvangen?
- 677. Wat kun je nog meer hierover vertellen?

VERTREK UIT DE KAMPEN, GEVANGENISSEN OF ANDERE LOCATIES

- 678. Wanneer hoorde(n) je/jullie van de capitulatie?
- 679. Mocht het 'gevierd' worden? Kwamen er verstopte vlaggen of oranje spullen tevoorschijn?
- 680. Kun jij je herinneren dat het *Wilhelmus* werd gezongen?
- 681. Waaraan kon je merken dat de oorlog voorbij was?
- 682. Werden er boven jullie kamp pamfletten door vliegtuigen uitgestrooid of zag je verkenningsvliegtuigen?
- 683. Kwamen er vliegtuigen over die voedsel, medicijnen, lectuur, kleding, zeep, tandenborstels of andere spullen met parachutes boven het kamp dropten?
- 684. Wat werd er met de parachutes gedaan? Werd er kleding van gemaakt?
- 685. Werd er door de bevolking voedsel, vruchten, kippen en speelgoed te koop aangeboden?
- 686. Hadden jullie nog textiel of andere bezittingen om te kunnen ruilen?
- 687. Ging jij of je moeder nog steeds ruilen bij het *gedek* of mocht dat bij de toegangspoort?
- 688. Welk hapje, vrucht of gerecht herinner jij je dat zo heerlijk smaakte na het kampeten?
- 689. Kun jij je herinneren dat er door artsen diëten werden ingesteld, zodat niet te veel werd gegeten?
- 690. Werden er Rode Kruis-pakketten gebracht en hoe kwamen die daar?
- 691. Weet je nog of jullie post ontvingen van familieleden?
- 692. Kwamen er (veld)radio's? Zonden die naast nieuws en muziek ook overlijdensberichten uit?
- 693. Werd de bewaking van jullie kamp overgedragen? Zo ja, aan wie?
- 694. Tot wanneer moest(en) je/jullie in het kamp blijven?
- 695. Gingen er mensen *bolossen* (ervandoor gaan), omdat ze bijvoorbeeld hun zoon wilden zoeken die naar een jongenskamp was gebracht?
- 696. Mocht jullie kamp door andere ex-geïnterneerden bezocht worden?

697. Kwamen jullie op zo'n moment bekenden tegen die nieuws hadden over familieleden?
698. Mochten jullie overdag het kamp verlaten om een ander kamp te bezoeken?
699. Wat kun jij je herinneren van de hereniging met je vader, broers of andere familieleden?
700. Werden jullie bij het vertrek uit het kamp opgehaald door familie of vrienden?
701. Hebben jullie het bericht gekregen in het kamp te blijven omdat dit veiliger was?
702. Naar welke stad werden jullie na vertrek uit het kamp gebracht?*
703. Hoe werden jullie vervoerd en wie zorgden voor jullie veiligheid en bescherming?
704. Waar werden jullie ondergebracht?
705. Hoe was de sfeer op de nieuwe plek? Hoe werden jullie behandeld door de bevolking, oude vrienden en bekenden?
706. Konden jullie een beroep doen op noodhulp en waren er gaarkeukens?
707. Wanneer beseftte jouw familie dat er geen sprake meer was van 'terugkeren naar het oude leven'?
708. Wat kan je je verder herinneren over de eerste periode na het kamp?

WARME KLEREN IN ATAKA

709. Is jullie gezin ook in Ataka geweest om warme kleding in ontvangst te nemen?
710. Of hadden jullie al kleding bij vertrek ontvangen?
711. Wat kun jij je daarvan herinneren?
712. Weet je nog dat je met een treintje daarnaartoe werd gebracht?
713. Welke kleding en schoenen kreeg jij? Pasten die goed?
714. Kregen de kinderen nog iets anders?
715. Is er iets wat toen indruk op jou heeft gemaakt?
716. Heb je nog andere herinneringen aan Ataka of wat jou daarover is verteld?

1951 – 'TIJDELIJK' NAAR NEDERLAND

717. Wanneer zijn jullie vertrokken en weet je nog vanuit welke haven?*
718. Hoe heette het schip? zie 'Botenlijst Indië' pagina 146-147
719. Konden alle gezinsleden mee of moest er iemand achterblijven?
720. Was er tijd om afscheid te nemen van familieleden of vrienden?
721. Hadden jullie een eigen hut of moest je die delen?
722. Waar aten jullie?
723. Was je zeeziek?
724. Werden er spelletjes voor de kinderen georganiseerd?
725. Waar voelde je voor het eerst de klimaatverandering?
726. Wat kun jij hier nog meer over vertellen?

SPIJTOPTANTEN/PERANAKAN CHINEZEN

727. Wat was voor jullie gezin de reden om in eerste instantie voor de Indonesische nationaliteit te kiezen?
728. Was het een bewuste keuze of nam je aan dat met een Indonesisch staatsburgerschap jouw situatie niet zou veranderen?
729. Werd er druk op jullie uitgeoefend door de overheid of het bedrijf waar jij of jouw vader werkte? Of werd jij of jouw vader op non-actief gesteld?
730. Raakten jullie je (dienst)woning kwijt?
731. Werden jullie anders behandeld door sommige personen? Werden jullie buitengesloten of gewantrouwd?
732. Ken je de benamingen die sommige Indonesiërs jullie gaven, zoals *warga negara boekan asli* (niet-echte staatsburgers), *londoh topeng* (Europeaan met een masker) en *boenglon* (kameleon)?
733. Vond er verraad plaats in jullie naaste omgeving?
734. Ken je personen die hals over kop gevlucht zijn omdat ze verraden zouden worden?

735. Zijn ze door iemand gewaarschuwd dat het verstandig was zo gauw mogelijk te vertrekken?
736. Wat gaf de doorslag dat jullie de Nederlandse nationaliteit wilden aanvragen?
737. Hoe lang hebben jullie op een visum moeten wachten?
738. Kon iedereen in één keer mee of moesten sommige familieleden langer op een visum wachten?
739. Zijn er familieleden achtergebleven?
740. Weet je nog wat de strenge criteria van het toelatingsbeleid waren? Hebben jullie brieven naar de visumbureaus gestuurd nadat een aanvraag werd afgekeurd?
741. Hoeveel tijd had jullie gezin om zich voor te bereiden?
742. Weet je nog wat er werd meegenomen?
743. Was er tijd om een advertentie te plaatsen om de achtergebleven spullen te verkopen?
744. Hebben jullie afscheid van vrienden en familie kunnen nemen?
745. Wat wist je van Nederland?
746. Hoe verliep de reis? Gingen jullie met de boot of met het vliegtuig?

DE OVERTOCHT

747. Wanneer ben je vertrokken?
748. Uit welke haven ben je vertrokken?*
749. Met welke boot ging je?* zie 'Botenlijst Indië' pagina 146-147
750. Met welke gezinsleden ben je vertrokken?
751. Was de gezinshereniging in Indië/Indonesië of pas in Nederland?
752. Gingen er nog andere familieleden mee?
753. Welke familieleden moest je achterlaten?
754. Kun je het vertrek en afscheid beschrijven? Hoe voelde jij je toen?
755. Hoe ondergingen jouw ouders het? Voelde het als een definitief afscheid?
756. Door wie is de overtocht betaald? Kregen jullie een renteloos passagevoorschot van het rijk, is het door jullie zelf betaald of heeft de werkgever de kosten vergoed?
757. Hoe lang duurde de reis?
758. Is er iets wat enorme indruk op je maakte?
759. Hadden jullie een hutkoffer met persoonlijke spullen mee?
760. Hadden jullie een eigen hut of sliepen jullie in de scheepsruimen?
761. Als jullie een hut hadden, was die aan stuurboord of bakboord?
762. Hebben jullie in het begin last gehad van de passaatwinden of slecht weer?
763. Was jij of waren andere familieleden zeeziek?
764. Heersten er kinderziektes tijdens de reis?
765. Kun je je herinneren dat er werd lesgegeven aan boord?
766. Wat deed je tijdens de boottocht?
767. Wat werd er georganiseerd voor volwassenen en voor kinderen op het kinderdek?
768. Werden er baby's tijdens de reis geboren?
769. Waar heb je plezierige herinneringen aan en wat vond je minder fijn?
770. Kun jij je Ataka herinneren, waar iedereen (winter)kleding kreeg?*
771. Kun jij je het Suezkanaal en Port Said herinneren met de Egyptische kooplieden? Waren er goochelaars?
772. Werden er munten in het water gegooid die door Egyptische jongens werden opgedoken?
773. Moesten jullie overstappen in Genua of Engeland? Of gingen jullie pas in Holland van boord?
774. Wat herinner jij je van de aankomst in het Noordzeekanaal bij de sluizen van IJmuiden?
775. Of kwamen jullie in Rotterdam aan?
776. Weet je nog op welke datum je in Nederland aankwam en wat vond je van het klimaat?
777. Wat was jouw eerste indruk?
778. Hoe was de ontvangst in de haven?
779. Wat kun je verder hierover vertellen?

AANKOMST IN NEDERLAND

DE OPVANG

780. Wat was de reden voor het vertrek uit Indië of Indonesië?
781. Realiseerde jij je dat je daar niet meer naar terug kon?
782. Wat vond jij ervan dat jullie naar Nederland gingen?
783. Hoe heb je de ontvangst in Holland ervaren?
784. Wat vond je van het klimaat? En van de Nederlandse zon die een andere warmte gaf?
785. Hoe was de opvang en huisvesting in de eerste periode geregeld?
786. Wat vond je van alle voorschriften en regels?
787. Waar kon je moeilijk aan wennen?
788. En waar hadden jouw ouders moeite mee?
789. Woonden er in de buurt familieleden of vrienden?
790. Hoe was het contact met de plaatselijke bevolking?
791. Werd er vanuit de overheid gestimuleerd je aan te passen?
792. En vanuit de Nederlandse bevolking?
793. Kon jij of jouw vader makkelijk een baan vinden?
794. Was er sprake van schoolachterstand bij jou en/of je zussen en broers? Hoe voelde dat?
795. Is er bijles aangeboden? Of werd je een klas terug gezet?
796. Hoe heb je je aangepast? Wat ging lastig en wat ging soepel?
797. Hebben jullie financiële of sociale steun ondervonden van organisaties zoals de stichting Pelita?
798. Wat deed de overheid na de eerste opvang om geschikte woonruimte te vinden?
799. Hebben jullie steun ondervonden vanuit de gemeente waar jullie terechtkwamen of door particuliere initiatieven of vanuit kerkelijke organisaties?
800. Vind jij dat jij en jouw ouders op pure wilskracht door de eerste periode zijn gekomen?
801. Bemerkte je thuis de frustraties over de teleurstellingen?
802. Hoorde je weleens dat Nederlanders dachten dat velen van jullie aanhangers van Soekarno waren geweest?
803. Heb je weleens moeten uitleggen dat het een principiële keuze was om Nederlands staatsburger te blijven, maar dat de omgeving jullie vijandig gezind was en je noodgedwongen je moederland moest verlaten?
804. Met welke Nederlandse gebruiken en gewoonten had je in het begin moeite?
805. Was er belangstelling en begrip voor wat jou en jouw familie was overkomen?
806. Merkte jij dat er veel 'onwetendheid' was over jullie achtergrond?
807. Veel nieuwkomers misten het gebrek aan erkenning en hadden het gevoel achtergesteld te zijn; hoe denk jij daarover?
808. Waren er familieleden of vrienden die emigreerden naar Australië, Brazilië, Amerika of Canada?
809. Spraken jouw ouders weleens over hun heimwee en het verlangen om op latere leeftijd weer in Indonesië te gaan wonen?
810. Gingen jullie regelmatig naar gezellige bijeenkomsten voor het gevoel van saamhorigheid en onderling begrip?
811. Werd er in jullie familie gesproken over het feit dat er geen financiële genoegdoening was?
812. Wat kun je nog meer hierover vertellen?

HET MOLUKSE VERHAAL

813. Wisten jullie dat je naar Nederland zou gaan?
814. Wisten jullie dat het om een tijdelijk verblijf zou gaan? Door wie werd dat verteld?
815. Wat konden jullie meenemen?
816. Wat vond je ervan dat jullie naar Holland toe gingen?

817. Had je daar een voorstelling bij? Wat wist je van dat land?
818. Wat kun jij je herinneren van de aankomst en hoe was de ontvangst geregeld?
819. Wat kun jij je nog herinneren van Kamp Amersfoort, waar jullie in eerste instantie naartoe werden gebracht?
820. Wat was je eerste indruk van Nederland? Wat vond je van het klimaat en van de zon die een andere warmte gaf?
821. Hoe was de opvang en huisvesting in de eerste periode geregeld?
822. Wat vond je of vonden jouw ouders van de voorschriften en regels?
823. Waar konden jullie moeilijk aan wennen?
824. Woonden er familieleden of vrienden in het woonoord?
825. Was er contact met de plaatselijke (Nederlandse) bevolking? Kun je dat omschrijven?
826. Weet je nog hoe de kampbeheerder heette? En wie er in de kampraad zat?
827. Stonden de ingepakte koffers altijd klaar voor vertrek?
828. Hoe reageerde jouw familie toen na zes maanden bleek dat er van terugkeer voorlopig geen sprake was?
829. Werd er vanuit de overheid gestimuleerd om je aan te passen?
830. Werden er cursussen georganiseerd? Zo ja, welke?
831. Vanaf wanneer mocht jij of jouw vader gaan werken?
832. Werd er in het woonoord onderwijs gegeven en door wie? Was er een speciale kampschool?
833. Hebben jullie financiële of sociale steun ondervonden van organisaties zoals de stichting Pelita?
834. In welk jaar verhuisden jullie naar een woonwijk? Waren alle kampbewoners het eens met die verhuizing?
835. Merkte je thuis frustraties en teleurstelling over de uitgebleven terugkeer?
836. Was er belangstelling en begrip vanuit de Nederlandse bevolking voor wat jou en jouw familie was overkomen?
837. Veel nieuwkomers misten het gebrek aan erkenning en hadden het gevoel achtergesteld te zijn; hoe denk jij daarover?
838. Spraken jouw ouders wel eens over hun heimwee en het verlangen om op latere leeftijd weer in Indonesië te gaan wonen?
839. Wat werd er in de wijk georganiseerd om het gevoel van saamhorigheid te versterken?
840. Wat kun je over de rol van het geloof en de kerk vertellen in die eerste periode?
841. Wat kun je nog meer hierover vertellen?

VERLEDEN EN TOEKOMST

842. Werd er door jouw ouders over de oorlogsjaren en de naoorlogse jaren gesproken of was het onderwerp te beladen?
843. Had je het gevoel dat er veel verzwegen werd over het vroegere leven? Had jij een zwijgende vader of moeder?
844. Zijn er bepaalde anekdotes die steeds verteld werden? Waren die alleen leuk of grappig?
845. Als je vader een KNIL-militair of marinier was geweest, vertelde hij dan enkel de stoere en stoutmoedige verhalen en vermeed hij te vertellen over de ellende die hij had meegemaakt?
846. Wat is door jouw ouders onbewust overgedragen dat indirect met hun oorlogsverleden te maken heeft?
847. Waren jouw ouders, zover je weet, veranderd door de oorlogsjaren en de naoorlogse jaren?
848. Waren er bij jullie thuis taboes?
849. En wat hebben jouw vader en/of moeder bewust overgedragen ten gevolge van de oorlog? Zoals discipline of plichtsbesef? Of het niet kunnen omgaan met emoties?
850. Zijn er breuken ontstaan in de familie door het beladen verleden?
851. Had je begrip voor jouw ouders?
852. Heb je zelf laten blijken dat je geïnteresseerd was in de familiegeschiedenis?
853. Ben je jezelf hierin gaan verdiepen door specifieke boeken te gaan lezen?
854. Of ben je aan andere familieleden vragen gaan stellen?

855. Heb je jouw ouders ooit gevraagd om samen nog een keer Indonesië te bezoeken?
856. Zo ja, hoe reageerden zij hierop?
857. Hoe vind je het dat (groot)ouders zoveel onbesproken onderwerpen mee hun graf in nemen?
858. Heb je erkenning laten voelen aan je (groot)ouders? Denk je dat erkenning van de herinneringen, het verdriet en de pijn van jouw (groot)ouders hen heeft geholpen?
859. Wat kunnen we ervan leren?
860. Zijn er voor jou nog veel onbeantwoorde puzzelstukjes over jouw jeugd en leven in Indië of Indonesië?
861. Wat wil je hier nog verder over vertellen?

TASTBARE HERINNERINGEN

862. Wat heb jij of wat hebben jouw ouders meegenomen uit het geboorteland?
863. Als er foto's zijn meegenomen, welke zijn je dierbaar?
864. Welke voorwerpen staan of hangen in jouw huis en wat is het verhaal daarachter?
865. Welk voorwerp zal altijd gekoesterd dienen te worden door de kinderen en hun kinderen?
866. Is er een 'familiestuk' dat al generaties lang in de familie is?
867. Heb je sieraden van je moeder geërfd?
868. Staan er gebruiksvoorwerpen in de keuken die van jouw moeder of oma zijn geweest?
869. Heb je oude kookboeken met persoonlijke aantekeningen van jouw moeder en/of oma?
870. Heeft iemand misschien een muziekinstrument meegenomen?
871. Of iets typisch uit jouw geboortestreek, zoals een houten beeld of een kruidnagelbootje?
872. Zijn er krissen, *pedangs*, *rentjongs* of *mandau's* meegekomen uit Indië of Indonesië?
873. Heb je batik of ikatdoeken uit de familie meegenomen en bewaard?
874. Waar ben je aan gehecht?
875. Heb je de kleding die je tijdens de *sidi* (geloofsbelijdenis) droeg nog in je bezit?
876. Is de *piring natzar* – offerbord voor collectegeld voor de kerk – vanuit Nederlands-Indië of Indonesië meegekomen? En de *Alkitab* (de Bijbel) en de *Mazmoer* en *Tahlil* (psalmen en gezangen) of *Al Quran* (de Koran)?
877. Is er een legerkist meegekomen? Wat zat erin tijdens de overtocht?
878. Wat is voor jou een tastbare herinnering uit jouw geboorteland of van jouw ouders?
879. Wat kan je nog meer hierover vertellen?

DOORGEVEN

880. Vind jij het belangrijk dat de familie verhalen worden doorgegeven?
881. Zijn er familietradities waarvan je hoopt dat die in ere worden gehouden?
882. Van welke specifieke 'omgangsvormen' hoop jij dat die worden doorgegeven?
883. Hoop jij dat de *gandong* (familieband) zal blijven?
884. De eerste generatie vond het enorm belangrijk om de *adat* (de eigen cultuur) en het geloof door te geven. Wat is voor jou het belangrijkste dat kinderen en kleinkinderen blijven doorgeven?
885. Hoe kan men het respect voor de voorouders blijven betonen? Vind je dit belangrijk?
886. Vind je het belangrijk dat (groot)ouders worden herdacht, bijvoorbeeld tijdens *Tjing Bing*?
887. Welke rituelen bij huwelijk en overlijden zijn en blijven van grote waarde?
888. Welke vieringen wil je blijven doorgeven?
889. Als er een *pela*-schap (verbond tussen twee dorpen om elkaar bij te staan in tijden van nood) is, hoe zorg je ervoor dat je weet wie je *pela* is?
890. Vind je het van belang dat de familiebanden, normen en waarden, respect voor ouderen, samen eten en recepten worden doorgegeven?
891. Vind je het belangrijk dat bepaalde gebruiken zoals *pitjit* (massage) worden doorgegeven?
892. Is het voor jou van belang om de taal van (groot)ouders door te geven aan je kinderen?
893. Wat vind je nog meer van groot belang?
894. Vind je het belangrijk dat de oorlog in Nederlands-Indië en de oorlogsslachtoffers blijvend worden herdacht?

Notities

[illegible]

Notities

[illegible]

Notities

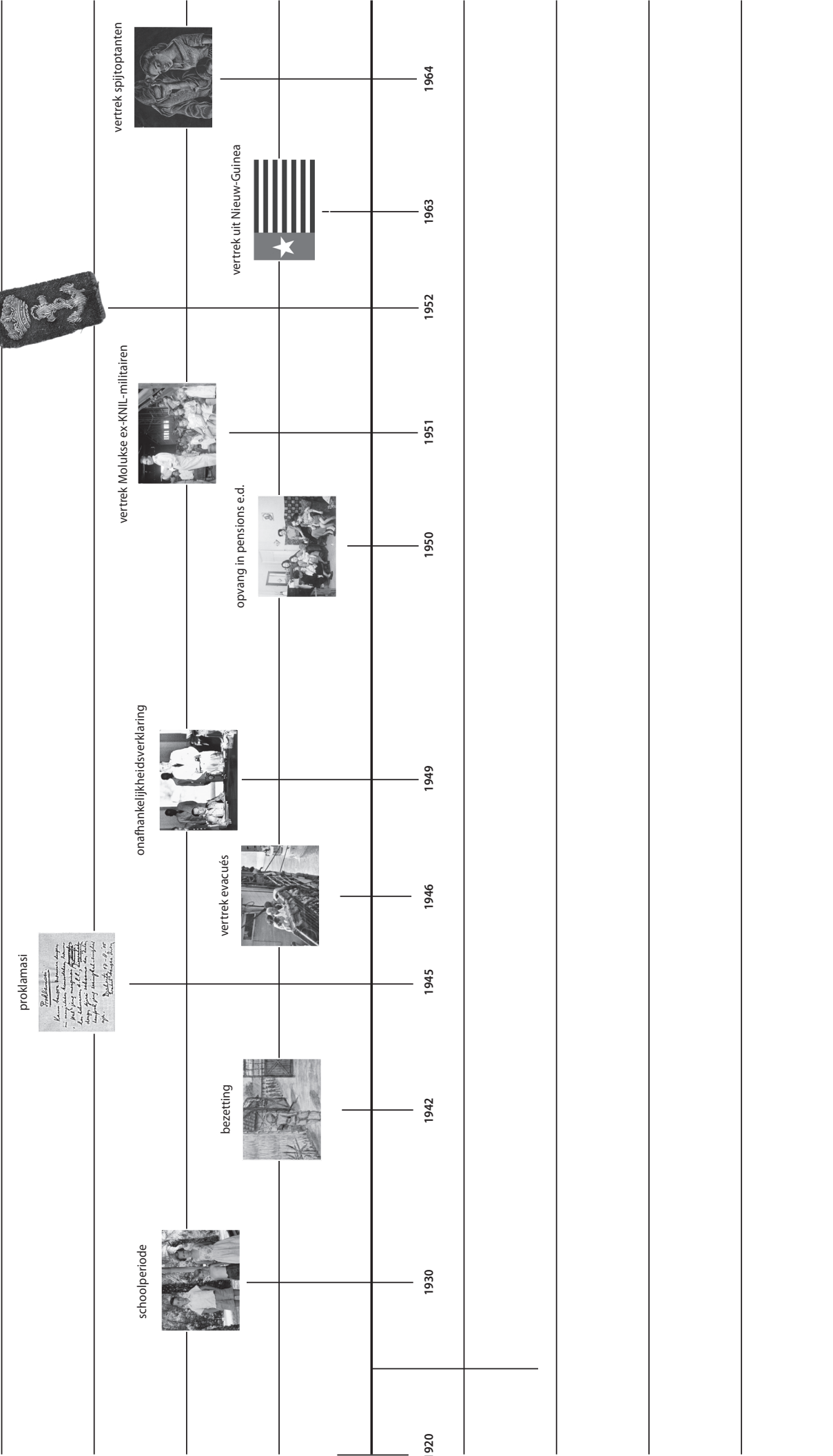
[illegible]

Notities

[illegible]

VUL JE PERSOONLIJKE TIJDSBALK IN

vertrek Koninklijke Marine

[illegible]